



MUSŲ SUSIVIENIJIMAS Fondai ir jų stovis

Susivienijimo Lietuvos nariai jau susipažino su faktu — nors daugelis jau ir pirmiau tai žinojo, kad mūsų organizacija turi įvairius fondus, įvairiems reikalams ir kad iš tų fondų iš vieno ir kita negalima perkelti nė vieno cento. Narių sumokėti pinigai į tam tikrą fondą, vienam ar kitam tikslui, gali būti sunaudoti tiksliai to fondo tikslui. To pakeisti negali nė Susivienijimo Pildomoji Taryba, nė net pats seimas. Įstatymai yra aiškūs, nedviprasmiškai ir priderami. Už kiekvieną iš bile kurio mūsų fondo išmokamą centą turi būti SLA sekretoriaus išrašytas įsakymas (orderis) ir prie jo turi būti pridėta sąskaita (bila), ir tą įsakymą ir čekį turi, peržiūrėjęs ir patikrėjęs, tvirtinti savo parašu prezidentas, ir tiksliai tada, kada išdininkas randa, kad viskas yra tvarkoje, pasirašo po čekiu ir išsiunčia kam priklauso. Be prezidento, išdininko ir sekretoriaus parašų negali būti išmokėtas nė vienas centas, kaip jau pirmiau SLA nariams šiuose mano straipsniuose aiškinau.

Bet — rašo vienas geras, skeptikas, SLA veikėjas — ar jūs trys (prezidentas, išdininkas ir sekretorius), susitarę, negalėtumet padaryti kokį „šmugelį“ su bile fondo pinigais?

Suprantamas dalykas, prie tam tikrų aplinkybių, viską galima padaryti: ir tamsioj kurtėj praevij užpuolus jo kišenes apkraustyti, ir iš neapsaugotų namų svetimą turtą išnešti ir vionikiu ar kitoku būdu savo draugus nukriausti... Galima! Bet yra įstatymai, kurie apsaugoja visuomenę nuo tokių „veikėjų“. Įstatymai apsaugoja ir mūsų Susivienijimą. Pirmųjų pirmaisiai, SLA nariai rinkdami savo organizacijos viršininkus, pasirenka per ilgus metus jiems žinomas visuomenės veikėjas. Toliau, net jie SLA narių parinktieji veikėjai turi užsistatyti kauciją (bondsą): išdininkas \$75,000.00, o sekretorius \$25,000.00. Prezidentui jokios kaucijos užsistatyti nereikia, nes jis tiksliai abelnai visus organizacijos reikalus tvarko ir prie pinigų neprieina ir su jų išmokėjimu nieko bendro, apart išmokėjimo užvertinimo, neturi. Įstatymais einant, valdžia, kurios tikslas ir pareiga yra apsaugoti piliečius, nerėčiau kaip kas trys metai, prisiunčia asperatus egzaminatorius, kurie peržiūri S. L. A., kaip ir visų kitų frateralių organizacijų, apdraudos bendrovių (insurance kompanijų), bankų ir panašių kitų viešų įstaigų rekordus. Peržiūrima yra kiekvienas centas į kiekvieną fondą priimtas ir kiekvienas įsakymas (orderis) ir čekis išmokėjimų. Ir jei būtų rastas bent mažiausias, kad ir ant kelių centų, jau nekaltant apie šimtus ar tukstančius dolerių nereguliarumas, suktybė arba net nekaltai klaida, viršininkai tuo jau būtų patraukti atsakomybėn, ir nariai apie tai žinotų. Todėl visi tie pliotkai, gandai ir įtarimai, kad mūsų Susivienijime kas nors yra netvarkoj, yra skleidžiami chroniškų truksmadarių ir besarmačių. Ir kas SLA nariams taipgi turi būti žinotina, tai tas, kad dauguma tų nepamatuotų gandų skleidėjų tarnaujant tulos tautoms, kurių tikslas yra sunaikinti lietuvų tautines tvirtas organizacijas, kokią yra mūsų Susivienijimas; arba savo rūšies ligoniai, kurie savotiškais sumetimais kenkia savo liguistoj vaidentuvėjų puikiausiai, turtingiausiai ir tvarkingiausiai vedamai lietuvų organizacijai — mūsų Susivienijimui Lietuvos Amerikoje!

Man nėra malonu panašiai rašinėti, nes yra daug SLA narių, kurie jokiose politikoje nedalyvauja ir mūsų Susivienijimą šmeižiančios „raudonosios“ ir „geltonosios“ spaudos neskaity. Bet yra žmonių, kurie skaito arba iš skaičių išgirsta ir susirupina.

SLA nariai daugiausiai yra susirupinę mūsų organizacijos lėšų fondų. Bertaininės atskaitos yra organe Tėvynėj skelbiamos ir visi nariai, kurie yra smulkmenomis susiinteresavę, gali matyti kur, už ką ir kam yra išmokėti pinigai iki centui. Iš atskaitų galima matyti, kad lėšų fondas buvo apunkintas ne kokiomis nepaprastomis Pildomosios Tarybos sudarytomis, nereikalingomis išlaidomis, dienpinigiais, kelionėms ar sugaištimis, būtiniems reikalams mūsų organizacijos gerovei ir ateičiai.

Čia aš tik pripuoilamai nariams priminsiu štai ką: dabar neimame tiesioginiai įstojimo mokesčių nuo naujų narių, o pirmiau lėšų fondas iš to gaudavo didoką sumą pinigų; dabar nauji nariai, bet Centras iš lėšų fondo apmoka daktarams-kvotėjams; organizatoriams laike mūsų trijų vajų yra išmokamos gana didelės sumos iš lėšų fondo, kaip atlyginimas už jų pasidarbavimą. Įvesdinimui naujų narių, dovanos lėšavo gara daug. Prie to, įvedimas naujų skyrių, aktuariški apskaitliavimai lentieli, spausdinimas naujų narystės paludymų, kiekvienam skyriui skirtingas, apsiėjo tukstančiai dolerių. Jau nekaltant apie literatūrą ir darbų reikalingą vajams vesti. Dar prie to, valstijų egzaminatoriai mums apsiėjo arti šešių tukstančių dolerių. Bet jokio pavojaus nėra: viskas savu laiku išsilygins, tokios nepaprastos išlaidos greit neatsikartos ir darbas eis rimtai, ramiai ir tvarkingai, kaip ir visada.

Sekančiuose straipsniuose paminėsiu aktuales skaitlines, iš ko pamatysime tikrąją padėtį.

F. J.BAGOCIUS,
SLA prezidentas.

Sukilimai Europoj Plinta Iš OKUPUOTOS LIETUVOS

Gimnazijos

Lisabonas. — Patirta, kad nacių paskirti komisarijai leidžia atidaryti Kaune dvi gimnazijas berniukams ir mergaitėms. Berniukams skirta po vieną gimnaziją Panevėžy, Šiauliuose, Mariampolėje ir trys Vilniuje. Toks pat gimnazijų skaičius paskirtas mergaitėms. Likusios gimnazijos pasilieka mišriomis.

Skolina Už Pinigus

Lisabonas. — Lietuvos ukininkai gali pasisamdyti mašiną iš sandėlių arba pasamdyti atlikimui žemės darbu. Bet už tai reikia gerokai užmokėti. Už suarimą traktorium vieno hektaro žemės imama 50 rublių, už dirvonų suarimą 75 r., pelkių 100 r. Už kultivatoriaus naudojimą imama 15 r., lėkštinių akėčių — 10 r., paprastų akėčių — 5r. Kainos nustatytos, matomai, vienai dienai, o už pasinaudojimą dvigvijū plugu per valandą kainuoja 3 r., paprastu plugu — 2 r., drapaku — 2 r., kultivatorium — 3 r.

Vėl Registruoja Turtą

Karaliaučius. — Kauno miesto ir apskrėčio komisarai išleido įsakymą, kuriuo liepia vėl registruoti visą bolševikų nusavintą ir žydų turtą. Iš lietuvų valdžios pusės buvo dedama pastangos sugrąžinti pramonę jos savininkams, kad dabar nežinia, ar ir toliau šiu dėsnių bus laikomasi. Jau yra išleista tvarkymų, kurie priešinasi šioms dėsniams.

Draudžia Parduoti Grietinė

Karaliaučius. — Valdžia paskelbė visų pieno perdirbimo bendrovių žinias, kad nuo praeito mėnesio pabaigos uždraudžiama pardavinėti grietinę Lietuvoje.

Ką Vežė į Rusiją

Sulig Lietuvos Raudonojo Kryžiaus paruošto ir Lietuvos Sąjungos į Amerika prisiųsto sąrašo pastebima, kad bolševikai pirmo eilėn stengėsi išvešti iš Lietuvos krašto švietusomene. Labiausiai nukentėjo agronomai, mokytojai, profesoriai ir užsienio reikalų ministerijos tarnautojai. Nukentėjo ir kai kurie tikybininkai. Išsiunčiamų lietuvių ašalonai buvo skiriami į Sibirą, tolimuosius Uralo kalnus. Dailis išvežamų lietuvių negalėjo pakęsti blogų transportacijos sąlygų ir mirė kelionėje.

Radio Direktorius

Karaliaučius. — Kauno radio direktorium paskirtas vokietis, bet radio programai duodama ir lietuvių kalba.

SLA MAŽAMEČIŲ VAJUS

Praeitais Pildomosios Tarybos suvažiavimas, rekomenduojant Tėvynės redaktoriui ir SLA sekretoriui, nutarė paskelbti SLA mažamečių jaunuolių vajų, kuris prasidės su pirma diena lapkričio ir baigs su 31 diena gruodžio, šių metų. Vajus eis tokia tvarka, kaip ir buvęs SLA Trečias Vajus, tai yra organizatoriai bei veikėjai gaus toki pat atlyginimą, ir kreditai bus priskaityti prie SLA Trečio Vajaus kreditų. Be to, prirašyti jaunuolių tėvai gaus po SLA Albumą ir prikalbinusieji tėvus prirašyti savo jaunuolius taipgi gaus po SLA Albumą. Netrukus šiuo reikalui sekretorius išsiuntinėš kuopoms ir organizatoriams specialius laiškus ir taipgi plačiu bus parašyta sekanciuose Tėvynės numeriuose. Šiuo tarpu prašome visus SLA veikėjus prie to vajuos rengtis ir dėti pastangas kodaugiau mažamečių jaunuolių (nuo 6 mėnesių iki 16 metų) prie SLA prirašyti.

Žinios-žinėlės

Bernas, Šveicarija. — Serbijoje eina didelis sukilimas prieš nacių režimą. Serbai yra pagrobė apie 700 vokiečių ir laiko juos kaip užstatą: jei naciai žudys serbus — serbai žudys paimtuosius nacius. Dar didesnis sukilimas eina prieš nacius Jugoslavijoje. Sulig rusų pranešimo, jugoslavams kovoti nacius padeda rusų laivai. Nemaži sukilimai prieš nacius eina ir Čekoslovakijoje, kur praeitos savaitės pabaigoje naciai nužudė Pragos majorą ir išsaudė nemaž sukilėlių. Francijoje sukilimai nesiliauja. Norvegijoje tas pats.

Maskva. — Sulig karo vadovybės pareiškimo, rusų kariuomenė visame fronte puolė nacius. Ukrainoje naciai atmušti atgal apie 20 mylių. Prie to paskelbė, kad laike šio karo rusai sunaikinę \$3,000,000 nacių, kuomet rusų sunaikinta tik 1,128,000.

Berlynas. — Praeitą savaitę Hitleris pasakė prakalbą, kurioje pasigyrė, jog Rusija jau veik galutinai nugalėta ir jos niekas negalės išgelbėti. Vokiečių padėtis tokia gera, kad ji nepaiso jokių didelių bilionių paskolų Vokietijos priešams. Kaslink mušių su rusais, tai nacių karo vadovybė tik skelbia, kad dideli mušiai eina Krimijos fronte. Apie didelius laimėjimus kitur nesigiriama.

Stockholmas, Švedija. — Čia gauta žinių, kad naciai žadėda aplėsti Leningrado puilimą, nes „neapsimoka“ ir rengiasi pradėti stipresnį veikimą žygiavimui į Maskvą.

Maskva. — Čia jau užsibaigė Anglijos-Amerikos-Rusijos atstovų konferencija, kurioje patiekti planai Rusijos paramai. Amerikos atstovybė vadovavo A. Harriman, kuris gavo iš prez. Roosevelto įsakymą, idant Rusijoje nebutų persekiojama tikėjimų laisvė.

Washington, D. C. — Šios savaitės pačioje pradžioje kongrese pradėta persvarstyti Amerikos neutralumo įstatymai. Kaip bus nutarta, dar sunku pasakyti, bet prez. Rooseveltas pareiškė, kad Amerikos prekinii laivų ginklavimas neras kongrese jokio pasipriešinimo.

Stockholmas, Švedija. — Nors pirmiau buvo žinių, buk suomiai rengiasi taikytis su rusais, nepaisant nacių, bet dabar Suomijos prekybos ministeris, V. Tanenr pareiškė, kad tokiomis kalboms nėsą pamato, nes suomiai nepasitiki dabartiniiais Rusijos vadovais.

New York, N. Y. — Admirolas W. Blandy pareiškė, kad Amerikos valdžia rengiasi apginkluoti savo prekinii laivyną. Be to, Amerika stot naujus laivus, stiprina senuosius ir, nepaisydama nacių grumojimo, rengiasi vešti prekes į užsienį, nes dabar Amerika yra demokratiškų valstybių ginklų sandėliu.

Londonas. — Pastaruoju laiku nacių lakunaj vėl pradėjo smarkiai bombarduoti Anglijos miestus. Ypač jie tą veikimą pagyveno po to, kai prem. Churchill pareiškė, kad Anglija ore stipresnė už Vokietiją. Bet anglų karo laivynas be paliovos bombarduoja Vokietijos ir užimtų valstybių miestus ir strateginius centrus.

SLA Trečias Vajus

Organizatorių pasižymėjimai

Praeitą savaitę mūsų broliai ir seserys organizatoriai apdraudos užrašė sekamai:

Račila P., 57 kp., Worcester, Mass.	\$2,500
Uznys V., 364 kp., Chicago, Ill.	2,000
Aymanas J., 38 kp., Brooklyn, N. Y.	1,250
Lauratanas A., 63 kp., Chicago, Ill.	1,000
Radzevičius J., 66 kp., Ansonia, Conn.	1,000
Pikielis C. K., 195 kp., Pittsburgh, Pa.	1,000
Ramanauskas A., 211 kp., Mahanoy City, Pa.	1,000
Mockiūtė H., 365 kp., Jamaica Plain, Mass.	1,000
Brazauskas J., 14 kp., Cleveland, Ohio	750
Tumavičienė J. M., 49 kp., Boston, Mass.	250
Young W., 60 kp., Grand Rapids, Mich.	150
Feizienė V., 226 kp., Chicago, Ill.	250

Kaip matome, praeita savaitė irgi buvo nebloga. Daugiausiai apdraudos užrašė broliai P. Račila, V. Uznys ir J. Aymanas, kuris visai arti ketvirtuo laipsnio. O brolis C. K. Pikielis, su \$1,000 naujos apdraudos, jau pasiekė ketvirtą laipsnį. Brolis J. Brazauskas jau visai netoli pirmo laipsnio.

Daugelis organizatorių pranešė, kad jų aplikacijos susirinkimuose priimtos, bet Centro dar nepasiekė.

KIEK KURIS ORGANIZATORIUS PRIEŠAŠE NARIŲ, KIEK UŽRAŠE APDRAUDOS IR KOKI PASIEKĖ LAIPSNĮ

	Užrašė apdraud.	Pasiekė laipsnį
--	-----------------	-----------------

PASIEKĖ KETVIRTĄ LAIPSNĮ		
PIKIELIS C. K., 195 kp., Pittsburgh, Pa.	\$30,900	IV
PASIEKĖ TRECİĄ LAIPSNĮ		
AYMANAS J., 38 kp., Brooklyn, N. Y.	28,150	III
PASIEKĖ ANTRĄ LAIPSNĮ		
STAKIONIS M., 41 kp., Lawrence, Mass.	17,250	II
KUPRIS M., 115 kp., Wilkes Barre, Pa.	16,150	II
RAMANAUSKAS A., 211 kp., Mahanoy City, Pa.	16,250	II
RACILA P., 57 kp., Worcester, Mass.	12,500	II
LAURUTANAS A., 63 kp., Chicago, Ill.	12,250	II
TRECIOKAS A. S., 245 kp., Newark, N. J.	10,850	II

PASIEKĖ PIRMĄ LAIPSNĮ		
Tumavičienė J. M., 49 kp., Boston, Mass.	8,200	I
Zalatorius A., 36 kp., Chicago, Ill.	7,000	I
Banišauskas A. J., 13 kp., Minersville, Pa.	6,750	I
Matulalis J., 87 kp., Omaha, Nebr.	6,750	I
Mačiulis J., 262 kp., Waukegan, Ill.	6,750	I
Radzevičius J., 66 kp., Ansonia, Conn.	6,250	I
Švapas J., 192 kp., New Kensington, Pa.	6,250	I
Kriaučialis A., 318 kp., Worcester, Mass.	5,750	I

DAR NEPASIEKĖ LAIPSNIŲ		
Brazauskas J., 14 kp., Cleveland, Ohio	4,650	—
Genevičienė O., 13 kp., Minersville, Pa.	4,550	—
Petrulis S., 43 kp., So. Boston, Mass.	4,500	—
Maliauskas A., 299 kp., Rumford, Me.	4,500	—
Kaulinas J., 238 kp., Chicago, Ill.	4,350	—
Kvederavičius K., 12 kp., Nanticoke, Pa.	4,150	—
Miliauskas A., 7 kp., Pittston, Pa.	4,000	—
Tareilūtė H., 11 kp., Waterbury, Conn.	4,000	—
Kasputis-Vaičiūnas, 212 kp., Kenosha, Wis.	4,000	—
Ambrose A., 336 kp., Chicago, Ill.	4,000	—
Valentinas B., 178 kp., Chicago, Ill.	3,900	—
Andriušis J., 35 kp., Wilkes Barre, Pa.	3,750	—
Vaitkus J., 284 kp., Gary, Ind.	3,550	—
Praškevičius A. M., 14 kp., Cleveland, Ohio	3,500	—
Klimonas J., 127 kp., Lynn, Mass.	3,500	—
Petkevičius L., 173 kp., Lowell, Mass.	3,500	—
Kučinskas P., 352 kp., Detroit, Mich.	3,500	—
Namaksy A., 359 kp., Dorchester, Mass.	3,500	—
Siauriūtė A., 330 kp., Dorchester, Mass.	3,400	—
Domash W., 214 kp., St. Louis, Mo.	3,400	—
Kijauskas J., 52 kp., Mt. Carmel, Pa.	3,150	—
Steponavičius P., 11 kp., Waterbury, Conn.	3,000	—
Develkis K. P., 301 kp., Cicero, Ill.	3,000	—
Ulčickas A., 331 kp., Nashua, N. H.	3,000	—
Strazdas J. J., Omaha, Nebr.	2,750	—
Mockus N., 75 kp., Los Angeles, Cal.	2,500	—
Budvidis V., 352 kp., Detroit, Mich.	2,500	—
Jurkus F., 133 kp., So. Milwaukee, Wis.	2,500	—
Subonis M., 157 kp., Youngstown, Ohio	2,500	—
Uznys V., 364 kp., Chicago, Ill.	2,500	—
Katkevičienė K., 134 kp., Chicago, Ill.	2,400	—
Yesulis T., 311 kp., W. Frankfort, Ill.	2,350	—
Poknis K., 56 kp., Penn. Pa.	2,250	—
Kvaratiejus M., 142 kp., New Haven, Conn.	2,250	—
Paulukonis J., 199 kp., Shaft, Pa.	2,250	—
Wolf P. P., 260 kp., Chicago, Ill.	2,250	—
Dėdinas A., 297 kp., Greenfield, Mass.	2,250	—
Kebliatienė B., 352 kp., Detroit, Mich.	2,250	—
Ernest Emma, 371 kp., Cambridge, Mass.	2,150	—
Bučinskas J., 50 kp., Binghamton, N. Y.	2,150	—
Galinskas A., 7 kp., Pittston, Pa.	2,000	—
Miščikienė M., 14 kp., Cleveland, Ohio	2,000	—
Valaitis F., 129 kp., Chicago, Ill.	2,000	—
Neviackas A., 131 kp., Norwood, Mass.	2,000	—
Mickevičius K., 325 kp., Terryville, Conn.	2,000	—
Kijauskas J., 52 kp., Mt. Carmel, Pa.	1,900	—
Andruška J., 55 kp., Chicago, Ill.	1,750	—
Zapolis J., 122 kp., Chicago, Ill.	1,650	—
Raulinaitienė O., 18 kp., Westville, Ill.	1,500	—
Kemzura M., 17 kp., Brockton, Mass.	1,500	—
Subačius J., 23 kp., Shenandoah, Pa.	1,500	—
Zorškaitė O., 30 kp., Scranton, Pa.	1,500	—
Zavadskas S., 43 kp., So. Boston, Mass.	1,500	—
Cerauka S., 136 kp., Cleveland, Ohio	1,500	—
Davulis A. P., 194 kp., Cambridge, Mass.	1,500	—
Vasukonis V., 200 kp., Detroit, Mich.	1,500	—
Cepulevičius K., 226 kp., Chicago, Ill.	1,500	—
Urbonas A., 367 kp., Port Chester, N. Y.	1,500	—

M. J. VINIKAS, vajaus vedėjas.

Tėvynė

The Lithuanian Weekly
PUBLISHED EVERY FRIDAY
 By the Lithuanian Alliance of America
FRANAS BAJORAS
 Editor
Dr. M. J. VINKAS
 Business Manager
YEARLY SUBSCRIPTION RATES
 In the United States — \$1.50
 To Foreign Countries — \$2.00
 807 W. 30-th St., New York, N. Y.
 Tel.: LACKAWANNA 4-5629

Po suvažiavimo

SLA Pildomosios Tarybos suvažiavimas prasidėjo spalio 2 dieną ir baigėsi spalio 5 dienos popietį. Tai buvo bene trumpiausias suvažiavimas, nors jame apsvartyta nemažiau 80 įvairių reikalų, kurių pažymėtinai yra šie:

1. Parduoti nemaža mažaverčių bonusų, ir nuo dabar SLA bonusų portfelis pagerėja iki 91%.

2. Parduoti išsitaigę SLA ne „omų“ nuosavybę.

3. Centro kėlimo į Brooklyno reikalas palikta sekančiam seimui.

4. Padidinti Tėvynę iki 6 puslapių, jei tai padaryti leis lėšos.

5. Paskelbti mažamečių jaunuolių vaju nuo lapkričio 1 dienos iki gruodžio 31 dienos.

6. Pagarinti rezervacijų lenteles, sulgi kurių senųjų skyrių nariai galės persikelti į naujosios skyrius.

7. Apasvartytas egzaminatorių raportas ir nutarta jį patalpinti Tėvynėje išsitaigę.

8. Einant konstitucinių patvarkimų, nutarta oficialiai paskelbti SLA Pildomosios Tarybos nominacijas, kurios prasidės lapkričio 1 dieną ir baigsis gruodžio 31 dieną, šiais metais.

Suvažiavime dalyvavo visi Pildomosios Tarybos nariai. Rašant šį trumpą pranešimą, galima pažymėti, kad suvažiavimas buvo ramus, pavyzdinimas ir visi Pildomosios Tarybos nariai mūsų organizacijos reikalus svarstė atsidedę ir rimtai.

Busiantis SLA seimas

Tėvynės No. 37 dr. D. Pila iškėlė klausimą „Kokis sekančias SLA seimas turėtų būti?“ Kai kuriems atrodo, kad šis klausimas pradėtas kelti truputį peranksti, bet aš manau, kad laiku ir geras klausimas pradėtas kelti. Susivienijimo kuopų veikėjai turėtų sudominti ir pradėti rengtis, kaip pagelbėjus sudaryti pavyzdiną SLA sekantį seimą. Mano manymu yra, kad SLA seimai gali būti labai naudingi ir pavyzdinai bent šiais trimi atžvilgiais:

1) Kiekvieno Susivienijimo nario yra pareiga dalyvauti savo kuopos susirinkime ir daryti per kuopos susirinkimą įnešimus sekančiam 42 seimui. Įnešimai gali būti įvairiais Susivienijimo reikalais; taipgi įnešimai-sumanymai gali būti ir įvairiais tautiniais sumetimais. Todel kiekvieno Susivienijimo nario ir yra pareiga budavoti viską, kas yra prakilmus ir naudingas per Susivienijimo seimus gerais sumanymais.

2) Susivienijimo narys, matydamas reikalingumą bent kokiu pagerinimui Susivienijimui arba Susivienijimo seimams, privalo per Susivienijimo organą tokius klausimus kelti, kad Susivienijimo nariai tinkamai apsvartė savo tarpe, kuopų susirinkimuose prideramu laiku galėtų paduoti Susivienijimo seimo svarstymai.

3) Sekančio 42 seimo delegatai turėtų paimiti užtektinai laiko apsvartyti kiekvienos kuopos įnešimus, nes iš dešimčių ar šimtų įvairių įnešimų per įvairias kuopas yra galima daug ką naudingo pasirinkti Susivienijimo pagerinimui įvairiais klausimais.

J. K. Mažukas,
SLA vice prezidentas.

„Dar nepervėlu“

„DAR NEPERVĖLU“ laike šio vaju gauti naujų narių, — sako kai kurie mūsų organizatoriai ir nariai, nors šis vaju baigsis tik už trijų savaitių. Tiesa, nepervėlu dar daugiau narių gauti tiems organizatoriams ir nariams, kurie jau nemaža narių laike šio vaju prirašė. Bet, kartais, gali būti ir labai pervėlu tiems organizatoriams ir nariams, kurie vis sakė „dar nepervėlu“, o iki šiol neprirašė dar nė vieno nario, nors prirašymui turi daug geresnes galimybes už kitus.

Kad jį pabaigą vaju pagyvinti, SLA sekretorius vėl išsiuntinėjo laiškus visoms SLA kuopoms ir visiems organizatoriams. Laiškuose organizatoriams tarp kita ko, sekretorius rašo:

„Dėkite ypatingas pastangas prirašyti kodaugiasiai vaikus. Nepamirškite, kad už kiekvieną prirašytą vaiką tėvai ir tie, kurie rekomendavo vaikus, gauna SLA Albumą, kaip specialę dovaną.“

Laiškuose, raštuose kuopoms, o sykiu ir nariams, sekretorius pastebi:

„Todel visi, kaip vienas, suteikite organizatoriui visus vardus, o ypač vardus tėvų, kurie turi dar nepirašytų vaikų ir kur tik galima nueikite kartu su organizatorium pas tuos žmones ir pagelbėkite prirašyti prie Susivienijimo kiekvieną lietuvių jūsų apilinkėje. Jūs patys nusistebėsite, kokias puikas pasekmes jūsų pastangos atneš ir jūs patys gėrėsitės taja didžiule nauda, kurią stiprus, turtingas ir didelis Susivienijimas galės suteikti jums, naujai prirašytiems nariams ir visai lietuvių tautai.“

Todel nemanykite, kad „dar nepervėlu“ narius prirašinėti, nes tik už kelių savaitių išties bus pervėlu prie šio vaju pasisekimo prisidėti. Pasidarbuokite dabar! Paklauskite sekretoriaus patarimo, pasidairykite tarpe savo draugu ir savo šeimynoje, o gal ir surasite tokių žmonių (gal savo pačių, vyrų, sūnų, dukterį, giminę ar gerą pažįstamą), kurie nori ir kuriuos galima prie SLA prirašyti, ir prirašykite. Prirašykite, nelaukdami, kada jau išties bus pervėlu.

Reiks badauti

PASTAROMIS dienomis apie Maskvą jau pasirodė pirmasis sniegas, o to sniego „baltos gumės“ netrūkta aplkos ir visą Europą. Sykiu aplkos ir Lietuvą. Tuomet ten prasidės šalčiai; prasidės sunksnis žmonių gyvenimas, ir tas gyvenimas, istiesų, šių žiemą bus daug sunksnis, negu kuomet nors pirmiau, ypač toje Europos daly, per kurią su savo kariskomis masšinomis persiroglino rusų ir nacijų armijos. Kiek žinoma, Stalino legionai, pasitraukdami, viską naikina ir degina, o Hitleris yra pasirijęs papenėti tik savo žmones ir karius, bet kas liečia pavergtųjų kraštų gyventojus — ne Hitlerio reikalas ir ne Stalino reikalas.

Kas bus su Lietuvos žmonėmis šią žiemą? Vargo bus daug. O gal ir badas, ta baisioji žmonių ryškštė, mūsų brolius ir seseris palies... Kas mūsų broliams ir seserims galės pagelbėti toje nelaimėje? Daug pagelbėti gali Amerikos lietuviai. Ir, rodos, yra labai gerų norų tą pagelbėti, bet tie geri norai vis tik neišsivysto į geras pasekas, ir tiek. Dar vis, kaip toje pasakoje: „lydeka traukia į vandenį, gervė lekia į padangį, o vėžys traukiasi atgal“. Taip yra del to, kad kai kurie mūsų „aukščiausii“ vadai vis dar įsieško „politinių laimėjimų“.

Labiausia gi ši darba truko, tai komunistai, kurie gundo žmones neduoti nė cento tiems, kurie rengiasi sudėlpti Lietuvos nukentėjusius ir dar tolimesnių kančių belaukiančius. Jie net praekičia visus tuos, kurie dirba ta linkme. Bet, istiesų, kada nors juos praekičia visa lietuvių tauta už tokių jų išsigimimų.

Mes jau ne kartą esame pareiškę, kad šiame darbe reikalinga visų Amerikos lietuvių vienybė. Tą mintį pakartojame ir dabar: meskime į šalį visas politines ar ypatingas ambicijas ir stokime į vieningą darbą pagelbėti savo broliams Lietuvoje. Jei komunistai ir eina prieš — tuščia jų! Bet mes visi Amerikos lietuviai: tautininkai, sandariečiai, socialistai ir katalikai stokime į bendrą frontą ir tieskime pagal-

bos ranką savo broliams ir seserims Lietuvoje, nes tik bendrai veikdami galėtume reikiamą pagelbą suteikti — iš dabar esamos sunkios padėties ir iš besiantinančio bado šmėklos tukstančius gyvybių išgelbėti.

Artinasi galas?

NESENAI sukako trys metai nuo to, kai Munchėje įvyko konferencija, kurioje svarstyta likimas Čekoslovakijos, vienios demokratiškiausios valstybių Europoje. Taipgi ten iškilo klausimas karo ar taikos. Kad išvengus karo, Anglija su Francija (kitoms velstybėms neužtariant) Čekoslovakiją paguldė ant Hitlerio aukuro. Bet Hitleriui to neužteko: jis savo nepasotinamam apetitui, ir Stalino padedamas, iškėlė Antrą Pasaulinį Karr, kuris beširdiškai naikina viską.

Per tą virš trijų metų laikotarpį Hitleriškas siaubas jau daug valstyvių pavergė. Be kitų, jau smarkiai į sparnus kerta ir pačiam savo draugui Staliniui. Kai kurios pavergtųjų valstybių Hitleriui teko su „penktakojų“ pagelba. Kitas ant kelių pasiklupdė su ginklo pagelba. „Penktakojisks“ valstybės manė, kad po Hitlerio „sparnu“ gal bus ir neblogo. Bet, ne po ilgo, tų valstybių gyventojai pastebėjo, kad Hitleris yra tik savanaudis: jis viską iš pavergtųjų iščiulpią, o nieko gero neduoda. Todel pastaruoju laiku veik visų pavergtųjų žmonių pradeda prieš Hitlerio režimą kilti. Kad tą sukilimą sulaukius, Hitlerio legionai sukilėlius šauda. Bet tas nieko negelbsti. O kada šimtai milijonų pavergtųjų sukils — vargiai Hitleris turės tiek kulkių, kad visus sukilėlius iššaudytų. Ypač jam nelengva sukilimus nustelbti dar ir todėl, kad jis turi kariuoti prieš du stiprius priešus — Angliją ir Rusiją.

Kuomet pavertieji kyla, tai ar negalima dasileisti, kad tai jau rodo Hitlerio pabaigą? O jei ta pabaiga neįvyks netrukus — ji įvyks kuomet nors vėliau, ypač gal tuomet, kai pavergtųjų valstybių žmonėms prisieis badauti. Hitlerio žlugimo laukia visas demokratiškas-civilizuotas pasaulis. To laukia ir lietuvių tauta. O jo nusikračius — negeriau bus ir kitiems diktatoriams.

Gražus žygis

RUGSEJO 22 dieną Washingtonė lankėsi Rytų Europos demokratių tautų: lietuvių, latvių, estų, ukrainų, lenkų ir rusų liaudies atstovai, kurie iteikė valstybės departamentui deklaraciją, išdėstant pareiškimus ir viltis, prašant po karo jų seniosios tėvynėms atsteigti nepriklausomybes. Į tuos pareiškimus iš Amerikos vyriausybės susilaukta prielankaus atsakymo. Todel šiuo atsitikimu atliktą gana svarbus žygis. Jo vertingumas vyriausiai gludi tame, kad dar karui nepabaigus pavergtųjų tautų liaudies atstovai nustatė savo pažūras į ateitį. Juo labiau šis žygis reikšmingas tuo, kad laike pokarinės taikos konferencijos jau bus žinoma, ko pavergtųjų tautų žmonės nori. Be to, jau sudaryta komitetas, kurio tikslu yra prie bendro veikimo priekivietis ir kitų Europos dalių pavergtųjų valstybių atstovus. (Žr. straipsnį — „Demokratijai Ginti Komitetas“.)

Šia proga pravartu paminėti dar ir tai, kad rusų ir lenkų liaudies atstovai netik kitų tautų atstovams, bet ir Amerikos vyriausybei pareiškę, kad nė rusų, nė lenkų liaudis neturi jokių aspiracijų pavergti kitas tautas. Rusų atstovs pasakė, kad raudonosios armijos užpuolimas ant Pabaltijų kraštų, Lenkijos, Ukrainos ir Kaukazo respublikų buvo ne rusų, bet bolševikų garbas. Lenkų atstovai tvirtino, kad Lenkijos demokratija neturėjo ir neturi jokių tikslų prieš Lietuvą, Baltiją ar kitas savo kaimynes. Aventura prieš Vilniaus kraštą buvusi ne kieno kito, o tik Lenkijos nacionalistų-imperialistų pasielgimas. Kaip rusų, taip ir lenkų liaudies atstovai pasakė, kad jie nori laisvės savo tėvynėms, o taipgi nori, kad ir kitos valstybės laisvai gyventų.

Ir istiesų, liaudis niekad ir niekur prieš kitos valstybės žmones alarmo nekėlia. Tai atlieka imperialistai, kurių koseres labai sunku prisotinti. Juk ne Lenkijos paprasti žmonės kėlė alarmą prieš Lietuvą ir kėsinosi ją pažudyti. Juk ne Rusijos paprasti žmonės atsiuntė savo legionus Lietuvą okupuoti.

Šitai rašant, tačiau labai nemalonu prisiminti, kad mūsų komunistiniai vadai šį ir Washingtoną atsilankymo žygį vadina pagelba Hitleriui. Ot tai žmonių galvos, tai protai: jie čia dedasi liaudies atstovais, čia liaudiškus žmonių nusistatymus neigia. Argi ne ateitiems žmonėms kada nors „sudna diena“? Ar jų kuomet nors nepasmerks susipratę žmonės ir neparodys jiems kelio į ten, kur jie priklauso?

SLA Reikalai ir Veikla

SLA jaunos veikėjos kulturingos lietuaitės



P-lė Onutė E. Lisajutė

Laikė pastarųjų keturių metų kultūriskos veiklos bujojime SLA ketvirtam apskritty, Conn. valstijoje, greta lietuviškų mokyklų, kurias įsteigė ir palaiko SLA 4 apskr. kuopų nariai su pagelba SLA Centro, išsivystė kultūriskas veikimas ir laipsniškai kyla Susivienijimo populiaris kumas, didėja skaičius veikėjų ir menininkų, kurie susisijė prie SLA mokyklų. Gerb. P-lė Onutė E. Lisajutė, iš Seymour, Conn., viena iš pirmųjų mūsų pedagogė dirbant SLA lietuviškų kursų vakarinėse mokyklose per pastarus keturis metus, stovi priešaky visų šviešių inteligentė veikėja jaunos kartos.

Didžiai gerb. mokytoja P-lė Onutė E. Lisajutė yra cenzuota mokytoja, baigusi Conn. Valstijos Mokytojų kolegiją, dirbant amerikoniškoje mokykloje jau kelintais metais, laisvu laiku vakarais nuširdžiai dirba SLA mokyklose nuo rudens 1937 metų. Tai yra gabi ir talentinga pedagogė, labai mylima mokinijų ir jų tėvų, ir labai pasižventusi švietimo darbiu, o kartu mūsų jaunimo lietuvinimui ir Susivienijimo gerovi.

Si mūsų talentinga pedagogė yra pavyzdiną lietuvaite ir syki man pareiškė: „Gerb. pirmininke Chase, aš nesitikėjau, kad mūsų žmonės — lietuviai sugebės praktiškai mūsų jaunimą lietuvininti. Augdama, savo tėveliui mokina, galima sakyti, visados su tėveliais lietuviškai kalbėdama, aš kartais galvoju sau, kažin ar lietuviška kalba man bus naudinga užaugusiai? Dabar aš tik pradėtu pilnai suprasti ir įvertinti savo tėveliui mane auklėjimą lietuvišką dvasioj ir mokinimą manęs tėvų kalbos, nes dabar mokslo pasiekusi ir galėdama kitus mokyti, matau naudą ir reikalingumą lietuviškos kalbos. Tačiau aš visgi stebiuosi, matydama, kad daug lietuvių tėvų nesidomėja ir nesirupina savo vaikus mokyti tėvų kalbos, lietuviškos rašybos ir lietuviškos dainos.“

Gerb. mokytoja P-lė Onutė E. Lisajutė, pasakodama man savo profesinius santikius su mokiniais ir jų tėvais, kurie gana dažnai būna glauaus, ji aiškino man, kad amerikoniškoje mokykloje lietuvių vaikams besimokindami, kada jie sužinojo, kad jį yra lietuvaite, jie pasidarė jai draugiškesni, palankesni už kitus vaikus, ir kartais ji su jais lietuviškai pasikalba, paklausia, ar jie norėtų lietuviškai mokyti. Beveik kiekvienas iš mokinių pasisakė, kad norėtų, bet lietuviškų mokyklų nėra. Būna atsitikimų, kad mokytojai ar mokytojos reikia turėti reikalus su mokinijų tėvais. Tokių reikalų ir man pasitaikė. Dėja, iš pasikalbėjimo su lietuvišiais tėvais, aš įgijau įspūdį, kad jie turi mažiau nodar ir supratimo apie reikalingumą savo vaikams lietuviškos kalbos žinojimo, negu aš tikėjau, arba mažiau jį supranta ir vertina kaip lenkai, vokiečiai ir kitų tautų tėvai. „Kame gi to priežastis?“ — klausė mane mokytoja P-lė Lisajutė.



P-lė ELENUTE PETRUSKEVICIUTE

Panašiai man apie lietuvių tėvus prisiminė ir kita mūsų lietuviškoje mokykloje dirbusi amerikoniškos mokyklos mokytoja P-lė Mažiulaitytė. Panašiai yra išsireiškęs ir mokytojas P. Jonas Poškus, Jr., kuris lietuvių tėvų nuotaiką žymiai geriau supranta, negu Amerikoje augę lietuvaiteis mokytojos, nes P. J. Poškus, Jr., Amerikos ir Lietuvos mokyklų auklėtas, aukšto mokslo pasiekęs gimnazijoje Lietuvoje ir vėliau Amerikoje. „Mes, studiuodami lietuvių vaikų ir tėvų nuotaiką, priėjome išvados, kad lietuvių tėvų vaikai, jeigu būtų paragunami ir leidžiami į mokyklą mokyti tėvų kalbos, visi noriai mokyti, nes iš patyrimų žinom“ — sakė P-lė Lisajutė, „kad mūsų jaunimui nariai mokiniai, jeigu namie padaršinami jų tėvų“. Gerb. pedagogė P-lė Onutė E. Lisajutė, kaip mūsų jaunosios kartos inteligentė, profesionališka lietuvaite, yra mūsų Susivienijime puiki pažiba, jos pasižventimu, nuširdumu lietuviškoje mokykloje kultūrisko darbu tenka mums džiaugtis ir didžiuliotis. Tik gaila, kad mažai tokių pavyzdinųjų ir sąmoningų lietuvių Amerikoje augusių mes turime.

Gerb. P-lė Elenutė Petruskevičiūtė, New Britaino lietuvaite, SLA jaunuolių kuopos kitados organizatorė, tai kita pavyzdiną ir talentinga mūsų jaunos kartos lietuvaite, kuri yra sutapus su lietuvišku gyvenimu, kaip gera dainininkė, priklauso radio chore per eilę metų, kiekvienam lietuviškam parengime mes ją matome greta kitų mūsų gražių lietuviškai išauklėtų jaunuolių, taipgi meniška veikime ji dažnai lošia svarbią rolę, ypač scenos mene.

Pereitą pavasarį SLA mokyklų komitetas nusprendė surengti gražų menišką vakaro užbaigimui mokslo sezono lietuviškos mokyklos nauda. Žymus scenos menininkas gerb. P. Juozas A. Lukas sukliko surežisuoti gražiąją Petro Vaiciūna komedią „Tuščios pastangos“, bet vaidintojų stigo, ypač vienai rolei Bitutės, Daubų dukčės. Mes paklausėm P-lės Elenutės Petruskevičiūtės, ar ji sutiktų suvaidinti Bitutės rolę? „Kodel ne!“ — atsakė mūsų jauna dainininkė. „Del labo SLA lietuviškos mokyklos, mūsų tautinio meno“ — sakė ji šypsodamasi — „kad teks ir nedamigoti ar gerokai pavargti, bet su mielu noru juos patarnausiu“. Elenutė lošė savo rolę kaip profesinę artistė New Britaino ir Watterburio lietuvių scenoje. Jos vaidinimu, jos elegantišku personalu gerėjomės visi ją scenoje matydami gražia lietuviška kalba kalbančią, jaus-

mingai vaidinančią. Gerb. P-lė Elenutė Petruskevičiūtė gimė ir augo New Britaine, kur įgijo pradžios mokslą ir baigė aukštąją mokyklą. Dabar ji tarnauja Prudential Life Insurance kompanijos raštinėje kaip raštvedė. Ji didžiulioji, jog mokė kalbą ir rašo lietuviškai. Ši jauna lietuvaite gal nebūtų buvusi tokia pavyzdiną, gal būtų nutautėjusi, jeigu nebūtų lietuviškai išauklėta, jeigu nebūtų lankius lietuvišką raokyklą, jei jos tėveliai nebūtų sąmoningai ją auklėję. Aš esu tos nuomonės, kad tokios lietuvaiteis, kaip mokytoja Onutė Lisajutė, P-lė Elenutė Petruskevičiūtė, kai sukurs savo šeimą ir apsisves — bus pavyzdingos lietuvaiteis motinos. Tatoi džiugu, kad prie SLA mokyklų dabar vien tikrai New Britaine yra virš 35 jaunos lietuvaiteis, kurios lanko lietuvišką mokyklą ir auklėjasi lietuviškoje sąvokoje, dainuoja mokinių chore ir tobulina savo mokinius talentus. Bet jeigu mes turėtume kiekvienoje didesnėje lietuvių kolonijoje mokyklą ir kiekvienoje mokykloje nors po 30 mokinių, tai už metų-kitų tamsai mūsų jaunimas — tukstantčiai jaunuolių sutaptų su mūsų lietuvišku, kultūrisku ir socialiu gyvenimu ir su mūsų Susivienijimu.

Garbė tiems tėvams, kurių vaikai yra pavyzdinai lietuviai, tobuli ir pagodojami amerikoniškai. Garbė ir jų su-nams bei dukterims! Todel čia prisimines apie šias dvi prakilnias lietuvaiteis, gerb. mokytoją P-lė Lisajutė ir gerb. dainininkė P-lė Petruskevičiūtė, vertindamas jų talentingumą, pasižventimą ir lietuviškumą, ir kartu Susivienijimo kilniems tikslams bei idealams, darau palyginimą jaunos kartos lietuvių su kitomis lietuvaiteis, kurios pražuvę, atsiskyrę nuo mūsų tautos žmonių, draugauja su svetimtaučiais ir gyvena svetimųjų gyvenimu mažiau garbės ir naudos turėdamos. Taip yra ir su jaunais vyrais, kurie nesutapo su lietuvišku gyvenimu ir su lietuviška organizacija, kurie pasinėrė svetimose gyvenimo bangose. Conn. valstijoje mes turime nemažą būrelį lietuviškai nusiteikusių jaunimo. Dėja, turėtume keletą kartų daugiau, jeigu rupintumės savo jaunimo auklėjimui taip, kaip rūpinasi SLA pavyzdingos veikėjos gerb. mokytoja P-lė Lisajutė ir P-lė Petruskevičiūtė yra man pasisakiusios: „Savieji mielesni, su savais žmonėmis maloniau gyventi, draugauti, veikti ir gėrėtis gyvenimo įspūdžiais“.

Walter M. Chase,
SLA 4 Apskr. Liet.
Kalbos Kursų K-to pirm.

Kiekvieno SLA Nario Pareiga Ką Nors Veikti Susivienijimui. O Svarbiausias Veikimas, Tai Didinimas SLA. Prisdėkite Prie To Veikimo - Prirašykite Bent Po Vieną Narij!

SLA PREZIDENTO KALBA PASAKYTA PER RADIO

(MINKAUS RADIO VALANDOJE RUGS. 28 D.)

Gerbiami Radio Klausytojai:

Viso pasaulio lietuviai žino, kad Susivienijimas Lietuvių Amerikoje per penkiasdešimt penkis metus savo gyvenimo ir darbo, išaugo į milžinišką organizaciją: didžiausią ir turtingiausią lietuvių draugiją ant žemės paviršiaus, kuri dabar jau turi suvirš 900000 tuksančių narių beveik keturiuose šimtuose kuopų įvairiuose miestuose Amerikoje ir Kanadoje ir suvirš du milijonus dolerių turto.

Amerikos lietuvių gyvenimas greitai ir žymiai keičiasi, o podraug mainosi ir mūsų draugijų problemas. Daug vietinių pašalpių draugijų jau dingio, kitos yra pavojuje išnykimo. Vienok lietuviai be gyvasties apdraudos ir ligose pašalpos ir kontakto bei veikimo su savo broliais ir seserimis negali gyvyje išgyventi, nei naujais nesusietai ir nepasitarti su saviškiais. Jie jauštieji kaip pašalpijai. Todėl mūsų Susivienijimas, su šimtais kuopų miestuose kur tik lietuviai gyvena, yra tinkamiausia ir atsakomybiausia organizacija, prie kurios Amerikos lietuviai turi gausias. Susivienijimas Lietuvių Amerikoje yra išmokyjęs daug milijonų (šimdmėkė: ne tukstančių, ne dešetų ar šimtų tukstančių, bet milijonai!) dolerių pomirtinėms ir pašalpiams, ir dabar turi užtektinai turto ir įplaukų apsaugoti savo narius, jų moteris ir jų vaikučius.

Jei kuris iš klausytojų ar jų vaikai dar nėra SLA nari...

riais, tai tuojau prisirašykite prie bile kurios kuopos jūsų mieste. Kuopų viršininkus ir organizatorius lengvai susirasite, o jei bent kokios priežasties delei jų negalėtumėt susirasiti, tai kreipkitės prie mūsų generalių organizatorių: Adolfo J. Namakso, 414 Broadway, So. Boston, Mass., ir Antano Kriaucialio, 10 Sterling St., Worcester, Mass., arba pas Stasį Mockų, SLA išdo globėją, 38 Chelmsford St., Dorchester, Mass., ar pas SLA prezidentą adv. Btgočių, Keleivio name, So. Bostone. Jie suteiks jums visas reikalingas informacijas.

SLA nariais gali būti: jaunkyryje iki 16 metų, o suaugusių skyriuose — nuo 16 iki 60 metų (pašalpos skyriuose iki 50 metų). Į apsaugos skyrių, kuriuose nariai gali pasirašyti apsaugą nuo \$100.00 iki \$5,000.00, nėra jokio įstojimo ir gydytojų už aplikanto egzaminaciją užmoka Susivienijimas. Į pašalpos skyrių yra mažas įstojimas, pagal skyrimus kurie yra: \$6.00, \$9.00 ir \$12.00 į savaitę.

Bet SLA moka netik pomirtines ir pašalpas ligoje, netik kad šelpia našles, našlaičius ir senokus-paliegėlius ir šelpia mokslius einanti jaunimą: tik reikia prisiminti, kiek Susivienijimas yra puikių darbų padaręs lietuvių tautos labui! Dar revoliucijos laikais mūsų Susivienijimas su finansine ir morale pagelba buvo ant pirmųjų barikadų už lietuvių tautos laisvę. Praeito Pasau-

linio karo metu kiek trūkšnikų darbų mūsų Susivienijimas yra nuveikęs lietuvių labui! Dabar Lietuvai vėl netekus nepriklausomybės ir laisvės, Susivienijimas vėl stoji į kovą už Lietuvos ir lietuvių ateitį. Visi atsimena, kad SLA prezidentas Bagočius, sykiu su mūsų partijų atstovais, buent su atstovais katalikų, sandariečių-tautininkų ir socialistų, dalyvavo delegacijoj pas prez. Roosevelta, prašyti Lietuvai užtarimo ir pagalbos, ir tolia pagelba pono prezidento buvo nedviprasmiai prižadėta. Štai 22 dieną šio mėnesio SLA prezidentas adv. Bagočius, vėl lankėsi Washington, šį sykį Valstybės Departamente, sykiu su atstovais kitų pavergtų Rytų Europos tautų: latvių, estų, ukrainiečių, rusų ir lenkų. Šiame svarbiame pasitarime su Amerikos valdžios aukščiausiais valdininkais. Tos delegacijos pirmininku buvo paskirtas mūsų Susivienijimo prezidentas. Ten buvo apkalbama švietesenė ateitis dabar pavergtųjų tautų. Žygis buvo neįkainojamos svarbos pavergtųjų tautų — sykiu ir mūsų Lietuvos — likimui, kada po karui jų ateitis bus sprendžiama. Mūsų Susivienijimas ir čia buvo pats pirmasis stoti į kovą už Lietuvą!

Taigi, Amerikos lietuviai, remkite SLA, nes tai yra organizacija, kuriai kitos lygos nėra. Kurie dar nesate SLA nariais, tuojau prisirašykite ir pagalbėkite mums atstatyti laisvą, nepriklausomą demokratinę Lietuvą!

(Radio išlaidas padengė SLA 2 apskritys, kurio pirm. yra Ant. Kriaucialis, išdn. J. Dvareckas, sekr. Merezkevičius ir organiz. Namakso).

SLA antro apskrčio kuopų žiniai

SLA 2 apskrčio kuopų atstovų metinis suvažiavimas įvyks lapkričio 2 d., 1941 m., Sandaros salėje, 30 Intervale St., Montello, Mass.

Yra pageidaujama bei prašoma, kad kiekviena kuopa, gyvuojanti Mass. valstijoje, išrinktų ir atsiųstų pilną skaičių atstovų į šį suvažiavimą. Siųskite tiek atstovų, kiek galite siųsti į SLA seimą.

Suvažiavime bus svarstoma daug naujų ir svarbių apskrčio, Susivienijimo ir mūsų tautos reikalų. Todėl malonėkite išrinkti rimčiausius ir gabiausius iš savo tarpo narius. Taipgi pagaminkite naujų sumanymų ir inėsimų liečiančių apskrčio, Susivienijimo ir mūsų tėvynės Lietuvos gerovę ir reikalus.

Prašome atstovų nesivėluoti, nes suvažiavimo posėdis prasidės punktučiai 11 val. ryte, sulig 1938 metų suvažiavimo nutarimo.

Kuopoms, priklausančioms prie 2 apskrčio, yra išsiuntinėta oficialūs pakvietimo laiška i suvažiavimą. Bet jeigu kuri kuopa negautų, tai yra prašoma šį pranešimą Tėvynę skaityti oficialiu pakvietimu ir išpildyti apskrčio prašymą.

K. Merezkevičius, SLA 2 apskr. sekr.

Neponset, Mass.

SLA 176 kp. narių žiniai

SLA 176 kuopos specialis susirinkimas įvyko rugšėjo 12 dieną. Tai buvo pirmas susirinkimas po vasaros. Tame susirinkime nutarta sekanči susirinkimą turėti spalio 10 d., 7:30 valandą vakare, San-

daros svetainėj, 124 F St., So. Boston, Mass. Nariai bus nu- bausti po 50c. jei neatėis i šį susirinkimą. Po susirinkimos bus užkandžių ir proga pasilinksinti.

Mūsų kuopos geras narys A. Skepenas smarkiai susirgo darbe ir buvo išvežtas į Carney ligitonę, kur jam padaryta operacija. Nariai, kurie turi progą, malonėkite nueiti pas draugą Skepeną, nes jis myli su draugais pasikalbėti. Jis dar ligitonėj, o jo namų adresas 282 Broadway, So. Boston, Mass. Linkime draugui Skepenui greitai pasveikti, kad ir vėl galėtų su mumis dalyvauti.

J. V. M.

Cleveland, Ohio



Bernardas A. Muliolis, SLA 14 kuopos narys

Bernardas A. Muliolis yra sumus Petro Muliolio, kuris per du terminus buvo prezidentu Lietuvių Katalikų Susivienijimo Amerikoje. Tai gausis jaunuolis, kurį pastaruoju laiku prie SLA 14 kuopos prirašė mūsų darbėtuose veikėjas, brolis Jonas Brazauskas. Bernardas yra gimęs ir užaugęs Clevelande, ir dabar sykiu veikia su savo tėvu jo įstaigoje Muliolis Insurance and Real Estate, 6606 Superior Ave. Prisirengimui prie dabartinio biznio, jis lankė Ohio State University ir College of Commerce, o daug pritymo apdraudos bizny turėjo dirbdamas Ohio valstijos apdraudos departamente. Be užsiėmimo bizny, Bernardas suranda laiko dalyvauti ir įvairiuose sportuose. Šiam jaunam mūsų organizacijos nariui linkime kogeriausio pasisekimo ir pasitikime, kad jis nemaža pasidarbuos ir mūsų organizacijai.

Koresp. J. Tvaronaitis, SLA 207 kp. organiz.

Manchester, Conn.

SLA 207 kp. veikimas

SLA 207 kp. susirinkime rugšėjo 14 d. nutarta surengti vakarienę ir jau paimta svetainė. Vakarienė įvyks lapkričio 1 d., 7:30 val. vakare. Vakarienės surengimui išrinkta komisija iš gerų darbuotojų: kp. pirm. A. Savilonius, fin. sekr. M. Zorskaitė ir A. Sokas. Todėl, gerbiamieji S. L. A. 207 kp. nariai ir narės, esate kviečiami atsilankyti į sekanči kuopos susirinkimą spalio 12 d., 2 val. popiet, Lietuvių Svetainėj, kur išgirsite daugiau žinių apie rengiamą vakarienę, o taipgi išgirsite raportą delegatų iš SLA 4 apskrčio suvažiavimo.

Aš, kaip SLA 207 kp. organizatorius, prašau visų narių i tą susirinkimą atsivesti kandidatų prisirašymui prie mūsų garbingo Susivienijimo. Vyrai atsiveskite savo moteris, moterys — savo vyrus, o tėvai ir motinos — savo vaikus. Gerbiamieji, jūs žinote, kad aš esu šios kuopos organizatorium jau per kelis metus ir tuo laikotarpiu kuopa padidinau daugiau kaip dvigubai. Aš kiek galėjęs, dirbau: aplankiau daug lietuvių ir kalbinau juos prisirašyti prie Susivienijimo. Bet ne visus lietuvius aš pažįstu ir nežinau, kur jie gyvena. Todėl, broliai ir sesutės, kurie žinote tokių lietuvių, kuriuos butų galima prie SLA prirašyti — suteikite man jų vardus ir adresus, o aš pasistengsiu atlikti savo pareigą: nuvyksiu pas juos ir pakalbėsiu prisirašyti. Visi dėkime pastangas, kad mūsų kuopa vėl dvigubai padidėtų.

Nukentėjo 52,000 Lietuvių

KARIAUJANČIOS valstybės neskelbia teisingų žinių, kokius nuostolius jos jau iki šiol šiame kare turi žuvusiais, sužeistais arba dingusiais kariais ir civiliais gyventojais. Jos dažnai savus nuostolius sumažina, o priešingosios valstybės nuostolius padidina. Bet tam tikros instancijos Washingtone atydziai sekė kariaujančias valstybes ir rinko tikras žinias, kiek kuri valstybė yra nukentėjusi žmonėmis.

Minint dviemines šio karo sukaktuves, New Yorko dienraštis Daily News rugšėjo 14 dieną paskelbė Washingtono surinktas žinias, kad dviejų metų kare jau nukentėjo 10,324,000 žmonių. Šios skaitlinės valstybėmis dalinasi sekamai:

	Karių	Civilių
Vokietijos	1,282,000	15,000
Italijos	252,000	1,000
Suomijos	100,000	5,000
Latvijos	54,000	17,000
LIEITUVOS	44,000	8,000
Estijos	39,000	11,000
Rumanijos	30,000	(nežinoma)
Vengrijos	2,000	0
Rusijos	2,585,000	200,000
Francijos	2,365,000	45,000
Lenkijos	1,675,000	450,000
Belgijos	230,000	15,000
Jugoslavijos	225,000	30,000
Olandijos	160,000	40,000
Graikijos	95,000	15,000
Anglijos	134,000	100,000
Norvegijos	5,000	5,000
Viso	9,272,000	1,052,000

Nukentėjusieji lietuviai paskirstomi sekamomis skaitlinėmis:

Užmuštų	9,000
Stėistų	12,000
Dingusių	23,000

Lietuva nesirengė ir neturėjo tikslo kariuoti su bile kuria kita kaimyne valstybe. Ji norėjo išsilaikyti neutrali. Bet kuomet bolševikų Rusija okupavo Lietuvą ir Lietuvos kariuomenės pulkus sujungė su Rusijos kariuomene, aišku, kad Vokietijos-Rusijos karo pradžioje, Rusijos tikslu buvo pirmiausiai lietuvių karių pulkus sugrusai į Vokietijos karo mašinos nasrus. Tuomet lietuviams, neturintiems tikslo kariuoti nei su kuria kaimyne valstybe, nebuvo kitos išėsties, kai tik sukilti prieš rusus ir iš jų pasiliuosuoti, kad bent dalis jų galėtų išlikti gy-

vais. Jeigu lietuviai nebutų sukilę ir rusus išviję, tai Vokietijos pragariška karo mašina būtų prarijusi kelis šimtus tukstančių lietuvių, arba lietuvių tauta būtų likusi veik galutinai sunaikinta, jeigu ji būtų talkininkavus Rusijai. Dingusių 23,000 lietuvių skaitlius, kurių tarpe visoje didžiojoje karių, matomai ištremti Rusijon ir priverstinai kariavo ar kariauja rusų karo fronte, ir klausimas, ar jie yra gyvi, kaip kad yra klausimas, ar yra gyvi tie šimtai tukstančių lietuvių, kurie prieš karą buvo ištremti Rusijos gilumon.

Taip, Lietuva skaudžiai nukentėjo, dabar kenčia ir ateity dar nemažai kentės. O ką gi mes darome amerikiečiai lietuviai? Nugį tebedjodinėjame ant savų ozių ir oziukų ir nesirūpiname suėiti į vieningą ir galingą Lietuvos gelbėjimui darbą. Gėda ir negarbė bus tiems visiems, kurie šiandien ne tik nesirūpina visas esančias lietuvių grupes sujungti į vieningą tautos gelbėjimui darbą, bet lietuvius dar labiau skaldą, tverdami naujas grupes ir ardydami vienybę.

Ar galim bendrai veikti visuomeniškus darbus

DELIS lietuvių skaičius yra tos minties, kad Amerikos lietuviai, dirbdami ir veikdami visuomenės ir tautos dorvą bendrai ir suvienytoms jėgoms, galėtų daugiau nuveikti ir pasiekti, negu dirbdami atskirai ir dalimis arba išsidalinę į skirtingas grupes. Suprantamas ir aiškus dalykas, kad bendru darbu ir bendra jėga but du sykiu lengviau atsiekti užsibrėžtą tikslą.

Gaila, bet turui tiesą pasakyti, jog tokiu propeicija buvo jau ne vieną sykį pasiulyta Amerikos lietuviams, bet kiekvieną sykį i tai atsukta kurti ausis. Gal but geriausiu pavyzdžiu buvo Visuotinas Lietuvių Seimas New Yorke per Pasaulinį Karą, kur buvo manyta bendru ir visuotinu lietuvių darbu bus galima turėti vienas Lietuvos gelbėjimo fondas Amerikoje. To suvažiavimo rezultata visi žinom: vos tik prasidėjęs to suvažiavimo pirmaj sesijai, jau pasirodė, kad nebus vienas gelbėjimo fondas, nes čia nebuvo nei mažiausios minties tarp delegatų stoti išvieno bendra jėga dirbti Lietuvos labui. Čia taipgi pasirodė, kad suvažiavę skirtingų partijų delegatai, atsivežę partiviskumą ir partiviską nusistatymą Lietu-

vos gelbėjimo reikale. Nors buvo tik vienas tikslas suvažiavimo — bendra visų lietuvių jėga įsteigti vieną ir bendrą fondą Lietuvai gelbėti, bet neprađėjus steigti minėto fondą, jau pasirodė, kad čia nėra nei vienos minties dirbti bendrai ir be partiviskumo. Iš vieno visuotino lietuvių suvažiavimo, pasidarė keli atskiri seimeliai, kur ir ne vienas, bet keletas Lietuvos gelbėjimo fondų tapo įsteigta. Ar čia buvo lietuvių bendras frontas ir tokiam kritiškam momente, kada mūsų tėvynė reikalavo iš mūsų visų bendrų jėgų ir bendro veikimo gelbėjimui jos?

Dabar, laikas nuo laiko pasirodo mūsų laikraščiuose pasiulymai, dabar Lietuvai esant didesnė pavojaus pozicijoje, negu ji pirmiau buvo. Bet mūsų srovijų vadai ne daug noro terodo stoti į bendrą frontą Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės gelbėjimui. Teko keletą sykį išgirsti ir tai, kad mūsų centralinės organizacijos susidėtu i vieną centralinę organizaciją, bet tas pasiulymas išgirsta tik iš tokių asmenų, kurie yra labai toli nuo vadovybės tų organizacijų arba draugijų.

Aš pats remiu lietuvių bendrą veikimą ir draugijų centralizaciją, bet vargiai tas bus galima tarp visų lietuvių atsiekti bent trumpoj ateity.

Manyti lietuviams, kad toks mūsų nusistatymas atitolina čia augusį lietuvių jaunimą, yra klaidingas ir be pamato išsireikimas. Aš gerai žinau, kad ir jaunuomenė yra linkus būti partiviskai, nes tas yra tarp visų tautų, bet pas didesnes tautas tas yra netaip žymu, o kadangi lietuvių yra tik mažas saujelė ir ji išsiskirsčius į skirtingas dales, tai žymiai yra matyti mūsų silpnybės ir netikslumai. Rodos, tokiu atžvilgiu mes

Šventoji upė

Vai, srauni Šventosios upe,
Kur taip riedi, kur plauki,
Lyg tie norai įsisupe,
Lyg dainos aidai lauke?
Kai pribėgsi sesė Nerj,
Dar toliau ji nuvilios,
Bangos rieda, gėlmėn neria,
Lyg jieskodamos dalios.
Vai, palauk, gimtoji upe!
Taip gražu tėvų laukuos!
Ant šakos gegutė tupi,
Gal ji dalą iškukuos.
PETRAS VAICIUNAS.

daugiau turėtume atkreipti dėmesį ir nužiūrėti pragaištingumą, bet savimeilė partiviskumo to nedalėdžia ir taip visa tai tęsiasi.
SAULES BROLIS.

Lietuviai svetimtaučiu tarpe

NESENAI anglų kalba išėjo įdomi knyga THE BOOK OF MODERN POETRY 1941, kuri turi 930 puslapių. Kaina \$4.00, gražiose viršeliuose. Redagavo ponis Margaret Nelson, išleido Avon House, Publishers, New York, N. Y. Kitaip tariant, tai antologija arba gražiausių eilių rinkinys. Redakcijon buvo atsiųsta virš dvilykos tukstančių Amerikos poetų kūrinių. Išrinkta tik geriausi, viso tik 889 eilėraščiai. Jų tarpe yra vykusiai parašyti du eilėraščių garbingo mūsų lietuviu, Kazio Vidikausko (Philadelphiačio): "God Save Our Land" ir "God-Our Leader-King".

Kiekvienam autoriui paskirta vienas puslapis ir įdėta po du eilėraščius. Autorių biografijoms pavesta 41 pusl., kur rašoma ir apie mūsų rašytoją. Linksma ir malonu matyti tokiame gražiame leidiny, kur rinkiniai veikalai sudėti, ir lietuviu raštus, Garbė už tai Kaziu Vidikausku!

Šia proga tenka kiek pasakyti ir apie minėtų eilių autorių. Kazys Vidikauskas yra senas plunksnos veikėjas, apdovanotas Gedimino ordenu už veikimą spaudoje ir Philadelphiačioje ta proga buvo gražiai pagerbtas. Jis rašo daugely laikraščių net septyniomis kalbomis: lietuviškai, lenkiškai, angliškai, rusiškai, slaviski, ukrainiski ir asperento. Jo eilėraščių apie Lietuvą yra spausdinta ir japoniski, tą mačiau jo rinkiny. Tuose laikraščiuose, šale bėgamųjų reikalų ir poezinių raštų, telpa ir grynai patriotinio turinio raštai papuošti atatinamais atvaizdais. Teko matyti atvaizdus svetimtaučiu spaudoje su jėms pavestomis eilėmis sekančių garbingų mūsų veikėjų: prez. A. Smetonos, D. K. Vytauto, p. Tubelienės, prof. M. Biržiškos, gen. Raštikio, gen. kon. J. Budrio, vysk. Bučio, vysk. Matulionio, Ad. Jakšto, kun. J. Tumo, art. Em. Mickunaitės, art. A. Kaskas ir kt. Del jų gubamų rašyme svetimtaučiai ji vertina ir jo raštai su malonumu priimami ir laukiami. Tą įrodo ir viršminėtoje knygoje įdėti eilėraščiai išrinkti iš virš 12,000 autorių. Svetimtaučiai žino jo vertę. O mes?
J. ŽILAVICIUS.

Tėvynės redakcija prie J. Žilavičiaus

rašinio prideda dar tai, kad ir kitam lietuviui pavyko patekti pas svetimtaučius. Tai SLA nariui, Arėjui Vitkauskui, kurio eilės tilpo knygoje "Poets of America" 1940 metais ir šiais metais telpa eilės "I for America" knygoje "The Muse". Šiose dviejose knygose atspausdinti eilėraščiai taipgi parinkti iš tukstančių susištų eilėraščių. O apie mūsų tautietį Arėją Vitkauską "University District Herald" neseniai įdėję sekama aprašymą ir po jo telpančias "The Muse" knygoje eiles.

"Only Non-Native Poet In New Volume Is U Student From Baltics. A rare honor has come to Areyas Vitkauskas, native of Lithuania, who is attending the University summer school. His is the only contribution by other than American-born writers included in a book of poetry, "The Muse" (Horizon House, 1941), dedicated to Henry W. Longfellow.

A writer by profession, Mr. Vitkauskas, has been in America only a few years and has written in English less than a year. He is widely conversant with Baltic languages.

Following is his poetic tribute to his new-found land of freedom, entitled: "I—For America!":

Lithuania — my Mother,
There I was to peasants born,
But Columbia — my Other
Love, which I with thoughts adorn!
When my Mother, slave to Czardom,
Was compelled to death — exhaust —
Best of sons in name of freedom
Burnt their souls in holocaust:
Then Columbia, as Mother,
Gave protection, roof and peace
And my brothers, their land's smother
Crashed from these shores piece by piece...

Far and wide beyond the ocean
Came the name: United States —
Million brothers by emotion
Gave Columbia their fates:

Of the liberty and glory
Also I heard worldly fame —
To enjoy the dream of story
To new shores with others came...

For my thoughts and how I feel
Here I found no kind of bars —
Let be strong our commonwealth
With Old Glory's stripes and stars!

Toronto, Canada

SLA 236 kp. veikla

Šių metų rugsėjo 8 d. įvyko SLA 236 kuopos susirinkimas. Del vasarinio sezono, susirinkimas buvo neperskaitingiausias. Kaip žinoma, įvyko Tarybos seimas Montreale. Musų kuopa turėjo 4 delegatus tame seime, butent E. Frenzelienė, V. Dagilį, J. Navogrodska ir S. Batkienę. Delegatai buvo pasiruošę raportuoti seimo eigą, bet dėl neįtikėtino susirinkimo, raportai atidėti sekančiam susirinkimui, kuris įvyks antrąjį sekmadienį po pirmo, 404 Bathurst St. svetainėje.

Ligonijų kuopoje turėjome E. Frenzelienę, kuri turėjo pavojingą rankos sužeidimą ("lock jaw") ir pavojus jai grėšė, bet dabar ji jau sveika ir vėl dirba. E. Frenzelienė yra viena iš darbuotojų SLA narių šioje kuopoje. Turime ir kitą ligonę, L. Stankienę, kuri pasidavė staigiai operacijai. Ji išbuvo porą savaitių ligoninėje po stropia priežiūra ir dabar jau randasi namuose, kur ją toronietiški uoliai lanko. Ji dar netaip greit sustiprės, nes taip nusilpus buvo, kad net kraujo transfuzija buvo reikalinga. Linkime visų mylimai Losei kogeičiausiu pasveikimo.

S. B.

Išdo globėja, M. Martin, atsisakė eiti kuopos išdo globėjos pareigas ir jos vieton išrinkta Kazys Martin.

Komisijų pranešimai

Komisija SLA 352 kp. pikniko, kuris įvyko liepos 27 d., pranešė, kad piknikas davė keletą dolerių pelno. Lietuvos nepriklausomybės gynimo komitetas pranešė, kad iš atsiųstos Lietuvos nauda pikniko rugpjūčio 10 d., pelno liko Lietuvos reikalams \$210.00.

Beisbolo komandos komisija pranešė, kad komanda susitajo veikus del tam tikrų susidėjusių priežasčių: geriausi lošikai turėjo išeiti į kariuomenę, o kitus irgi tas pats laukia, bet kai tik atsiras progė — komanda vėl bus atsteigta.

Nutarta rengtis prie kuopos metinio rengimo. Ta pramoga įvyks lapkričio 30 d., Lietuvių Svetainėje. Darbas pavesta M. J. Kemešieniui suorganizuoti rengimo komisiją.

Praslinkus vasaros karščiams, kp. susirinkimai vėl grįžta į popietinį laikotarpį. Vadinasi, sakamas kp. susirinkimas įvyks spalio 5 d., 2 valandą popiet, Lietuvių Svetainėje. Visi nariai malonėkite prisijungti ir dalyvauti.

M. J. Kemešienė, kp. koresp.

Detroit, Mich.

Iš SLA 352 kp. darbuotės

SLA 352 kp. susirinkime laikytame rugsėjo pradžioje išspūsta daug kuopos reikalų, kurie narius jau vargino per keletą susirinkimų, tai mokesčių klausimas, kas pirmiau nesutiko nę su kp. nę su Centro knygomis. Šis klausimas ėjo gana rimtu ir šaltu budu, ir dabar veikiu jau baigtas. Perskaityta keletas laišku iš Centro. Svarbus laiškas, tai raginantis narius prirašyti nors po vieną narį į SLA arba atlikti pareigą kaip SLA nario šime pažangos vajuje.

Iš valdybos raportų pasirodė, kad finansų sekr. pagelbinkimas, p. Vencelvičius, buvo smarkiai susirgęs ir turėjo operacijai pasiduoti, bet operacija pavyko sėkmingai ir ligonis jau atsiskakė nuo pašalpos bei žada greitai laiku vėl lankyti kp. susirinkimus ir eiti savo pareigas.

Cleveland, Ohio

SLA 136 kp. jubiliejus

Netrukus sukak 25 metai, kai suorganizuota ir pasekingai veikia SLA 136 kp. Šio svarbaus įvykio atžymėjimui, kuopa rengia didelį paminėjimą, kuris įvyks lapkričio 23 dieną. Vardė kuopos valdybos ėjo gana rimtu ir šaltu budu, ir dabar veikiu jau baigtas. Perskaityta keletas laišku iš Centro. Svarbus laiškas, tai raginantis narius prirašyti nors po vieną narį į SLA arba atlikti pareigą kaip SLA nario šime pažangos vajuje.

Iš valdybos raportų pasirodė, kad finansų sekr. pagelbinkimas, p. Vencelvičius, buvo smarkiai susirgęs ir turėjo operacijai pasiduoti, bet operacija pavyko sėkmingai ir ligonis jau atsiskakė nuo pašalpos bei žada greitai laiku vėl lankyti kp. susirinkimus ir eiti savo pareigas.

Kvėčiu visus SLA 136 kuopos narius

Kvėčiu visus SLA 136 kuopos narius paraginti savo draugus ir pažįstamus į musų kuopos rengiamą jubiliejų skaitlingai atsilankyti. O jei visi dirbsime — parengimas bus paskmingas, nes jo surangimui komisija deda visas pastangas ji surengti kogeičiausiai ir pavyzdingiausiai

parengimu musų kuopos istorijoje.

S. Čerauka, SLA 136 kp. pirm.

So. Boston, Mass.

SLA 49 kp. Whist Party

SLA 49 moterų kuopa rengia Whist Party, spalio 15 d., Sandaros svetainėje. Prasišdės 8 val. vakare. Kvėčiame visus dalyvauti ir laimėti puikias dovanas. Bus ir skanių užkandžių. Prašome nesididizuoti, nes žinot, kad moterų kuopa moka puikiai svečius priimti, o ypač šiuo tarpu yra darbšti komisija: ponis J. Arlauskienė, p-lė Aldona Jakubauskaitė ir M. Jaktišienė. Todel atėję nesigailėsite. Narė.

Kuopų susirinkimai

SUNDERLAND, MASS. — SLA 37 kuopos susirinkimas įvyks spalio 12 d., 2 val. popiet. Visi nariai malonėkite susirinkti, nes turim svarbių reikalų aptarimui. — B. Pilvinienė, sekr.

ALIQUIPPA, PA. — SLA 247 kp. mėnesinis susirinkimas įvyks spalio 12 d., pas draugus Einikius. Prasišdės 1 val. popiet. Visi nariai malonėkite ištį susirinkimą ateiti, nes turime labai svarbių reikalų apsvartymui. Atsiveskit ir bent po vieną kandidatą prisirašyti prie musų kuopos. — J. Plečkaitis, sekr.

MT. CARMEL, PA. — S. L. A. 52 kp. bertaininis susirinkimas įvyks spalio 12 d., 2 val. popiet, Lietuvių Klubo kambarynuose. Visi nariai ir narės malonėkite atsilankyti, nes bus skaitoma laiškas iš Centro ir daug dažnisiote apie SLA. — J. Kijauskas, sekr.

EASTHAMPTON, MASS. — SLA 312 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks spalio 12 d., prirapstau laiku ir visiems žinomą svetainėje. Visi nariai ir narės malonėkite ateiti ištį susirinkimą, nes bus daug kas apsvartyti, o taipgi turėšime išsirinkti naują iždindinką. Nepamirškite atsivesti kandidatų prisirašyti prie šios mūsų didelės organizacijos. — P. Jurasavičius.

AMERIKOS LIETUVIŲ VEIKLA

Demokratijai ginti komitetas

Rytų Europos tautų dalis

Komitetas, kurio delegacija rugsėjo 22, šių metų, įteikė Suv. Valstijų valstybės departamentui deklaraciją, pakvietė komiteto narius dr. Pijų Gri-gaitį iš Chicago, adv. Wm. Laukaitį iš Baltimore ir pulkininką Grinui iš Sea Cliff, L. I. Komiteto veiklai besiplečiant, bus pakviesta daugiau lietuvių, kurie yra tikros demokratijos ir tautų sandarbininkavimo šalininkais.

Komitetas (kurio laikinu pirmininku yra estas Kaarel R. Pusta, 1905 N., Washington, D. C., ir sekretorium ukrainietis adv. Arnold D. Margolin, Transportation Bldg., Washington, D. C.) dabar daro pastangas suorganizuoti dalis (sekcijas) Skandinavų (švedų, norvegų ir danų) Centralinės Europos (čekų, slovakių, austrų, vengrų, karpatų rusų), Balkanų (kroatų, serbų, moldavų, dalmatų, slovenų, juodkalniečių, rumunų, bulgarų, grekų) ir Vakarinės Europos (olandų, luksembur-giečių, flamandų, francuzų).

Visos paverptos tautos ir tautos, kurioms galutinas paver-gimas grėsia, su pagelba savo ainių, gyvenančių Amerikoje, bendrai veiks atsteigimui tų tautų pilnų kultūrinių, ekonominų ir politinių laisvių, demokratijos ir nepriklausomybės.

Adv. F. J. Bagočius, Laikinas lietuvių atstovas.

Boston, Mass.

Lietuvių kalbos mokykla

Lietuvių kalbos kursai prasidės spalio 24 dieną. Pamokos bus duodamos penktadienių vakarais, State University name, Newbury ir Exiter gatvių, Bostone. Del platesnių informacijų ir užsiregistruoti klausytoju reikia kreiptis į State University Extension Division, 200 Newbury Street, Boston, asmeniškai, raštiškai ar telefonu: Kenrome 4670.

Ši lietuvių kalbos mokykla gyvuoja jau nuo 1938 metų. Ji yra po globa Massachusetts valstijos Švietimo Departamento. Suv. Valstijų valdžiai dabar yra reikalingi visokių kalbų darbininkai, kartu ir lietuvių. Be to, lietuviams ėia yra progė savo kalbą daugiau pasimokinti. Bostono ir apieinklės lietuviams todėl yra raginami šios progos nepraleisti. Dr. D. Pilla.

Cleveland, Ohio

Prasideda veiklus sezonas

Clevelando lietuvių didelė kolonija pradeda savo žieminį sezoną su dideliais parengimais ištį pat pirmo mėnesio. Spalio 19 dieną rengiama paminėjimas Dirvos 25 metų gyvavimo sukaktis. Dirva pradėjo eiti šiuo vardu rudėnį, 1916 metais. Pirm to, metas laiko, ėjo Santaika, kuri pakeista į Dirvą. Paminėjimas įvyks Lietuvių Salėje, su puikiu koncertu, artistai atvyks iš Chicago, Margučio štabo dainininkai, vadovybėje Jono S. Urhono.

Lapkričio 9 d., Lietuvių Salėje rengiama metinis Lietuvių Kultūrinio Darželio Sąjungos bankietas. Ši sąjunga, susidedanti iš visų vietos lietuvių draugijų ir veikėjų atstovų, išstatė puikų lietuvių paminklą, didelį kultūrinį darželį, kuriame išstatyta dveju žymių tautos vyrų, dr. Jono Basanavičiaus ir dr. Vinco Kudirkos paminklai. Bankietas prasidės 6 val. vakare. Lietuvos respublikos prezidentas A. Smetona, pradėdamas rudėnį prakalbą maršrutu per lietuvių kolonijas, Clevelande lankysis keletą dienų, ir prakalbas turės lapkričio 9 d., Lietuvių Salėje. Pirmyn Choras iš Chicago, kuris važinėjo Lietuvoje ir po koncertavo keliose kolonijose, o pereitą žiemą Cleve-

SLA mažamečių vajus nuo lapkričio 1 iki gruodžio 31

SLA Pagelbos Ranka

Savaitinė atskaita išmokėtų pomirtinių ir ligoje pašalpj

Čekiai išrašyti spalio 4, 1941

Išmokėtos pomirtinės

VINCAS ALABURDA, 14 kp., Cleveland, Ohio, gimęs kovo 14 d., 1875 m., Suvalkų rėd. Prie SLA prisirašė rugp. 11 d., 1918 m. Numirė rugs. 9 d., 1941 m. vėžio liga. Velionio dukterei, Magdei Leimonie-nai, pomirtinės išmokėta \$300.00

PIETRAS KUPSTAS, 34 kp., New Britain, Conn., gimęs geg. 28 d., 1889 m., Andriejave. Prie SLA prisirašė vas. 4 d., 1923 m. Numirė liepos 3 d., 1941 m. nuo coronary occlusion. Velionio broliui, Vincui Kupstui, pomirtinės išmokėta \$234.78

JONAS JAKSTYS, 75 kp., Los Angeles, Cal., gimęs lapkričio 5 d., 1865 m., Lietuvoje. Prie SLA prisirašė sausio 17 d., 1906 m. Nariui prašant ir prisilaikant prie SLA konstitucijos patvarkymo, Jonui Jaktišui pusė pomirtinės išmokėta \$75.00

JONAS MIKENAS, 288 kp., Willamette, Ore., gimęs rugp. 15 d., 1876 m., Vilkmergės apskr., Kauno rėd. Prie SLA prisirašė geg. 1 d., 1916 m. Numirė rugs. 9 d., 1941 m. vėžio liga. Velionio materiai, Domie-lei Mikienienei, pomirtinės išmokėta \$300.00

Viso

\$909.78

Nuo pradžios šių metų bendrai viso

\$88,493.59

Išmokėtos ligoje pašalpos

W. Adomavaga, 13 kp., Minersville, Pa. Sirgo 5 savaites ir 4 dienas \$46.50

P. Kupstas, 34 kp., New Britain, Conn. Sirgo 3 s. 18.00

J. Zokas, 42 kp., Grand Rapids, Mich. Sirgo 9 s. 54.00

K. Drukas, 66 kp., Ansonia, Conn. Sirgo 10 s. ir 3 d. 126.00

M. Sakalskidenė, 68 kp., Lee Park, Pa. Sirgo 10 s. ir 1 d. 61.00

O. Petraškiene, 118 kp., Curtis Bay, Md. Sirgo 24 s. 108.00

A. Vaičiulis, 122 kp., Chicago, Ill. Sirgo 19 s. ir 2 d. 94.00

E. Gibson, 128 kp., Carnegie, Pa. Sirgo 1 s. 9.00

G. Kastant, 194 kp., Roxbury, Mass. Sirgo 5 s. ir 4 d. 17.00

A. Pakaišienė, 211 kp., Mahanoy City, Pa. Sirgo 7 s. 31.50

J. Sidauskas, 262 kp., Waukegan, Ill. Sirgo 5 s. 30.00

J. Erbrederis, 301 kp., Chicago, Ill. Sirgo 5 s. ir 4 d. 51.00

J. Pigara, 318 kp., Worcester, Mass. Sirgo 3 s. 18.00

M. Glodienė, 318 kp., Worcester, Mass. Sirgo 24 s. 72.00

J. Kebliński, 318 kp., Worcester, Mass. Sirgo 4 s. 40.50

J. Purlienė, 329 kp., La Porte, Ind. Sirgo 12 s. 108.00

A. Jakiūnas, 354 kp., Akron, Ohio. Sirgo 4 s. ir 5 d. 58.00

Viso

\$942.50

Nuo pradžios šių metų bendrai viso

\$46,351.50

Naaji nariai

M. SMILON, 35 kp., Wilkes Barre, Pa., apraуда N 1-500, paš. skyr. I

A. RAUDELUNAS, 49 kp., Boston, Mass., apr. N 1-250, paš. skyr. II

P. R. MOREY, 57 kp., Worcester, Mass., apr. N 1-500, paš. skyr. III

A. BARRET, 57 kp., Worcester, Mass., apr. N 1-500, paš. skyr. I

M. CUMMIN, 57 kp., Worcester, Mass., apr. N 1-500, paš. skyr. I

V. PUZARAS, 57 kp., Worcester, Mass., apr. N 1-500, paš. skyr. I

R. JANUSAUSKAS, 75 kp., Los Angeles, Cal., apr. N 1-250, paš. skyr. II

J. MASON, 75 kp., Los Angeles, Cal., apr. N 1-150, paš. skyr. III

M. SALTMIERIENE, 149 kp., Chicago, Ill., apr. N 4-1000

C. COVOLUS, JR., 164 kp., Frackville, Pa., apr. N 2-500, paš. skyr. III

L. NEVULIS, 211 kp., Mahanoy City, Pa., apr. N 2-500, paš. skyr. I

J. BURDULIS, 211 kp., Mahanoy City, Pa., apr. N 3-500, paš. skyr. II

A. LAZUSKY, 211 kp., Mahanoy City, Pa., apr. N 1-500, paš. skyr. I

M. AMBROSE, 211 kp., Mahanoy City, Pa., apr. N 1-500, paš. skyr. I

J. NORVELL, 214 kp., St. Louis, Mo., apr. N 1-250

J. STRUDAS, 284 kp., Gary, Ind., apr. N 1-150, paš. skyr. I

E. BAYWOOD, 299 kp., Rumford, Maine, apr. N 2-750

J. POPIERAITIS, 299 kp., Rumford, Me., apr. N 1-500, paš. skyr. II

B. LAURINAITIS, 299 kp., Rumford, Me., apr. N 3-250, paš. skyr. I

M. KARTAVICH, 359 kp., Dorchester, Mass., apr. N 1-250

A. ZALIS, 76 kp., Brooklyn, N. Y., apr. N 1-250, paš. skyr. I

VAIKŲ SKYRIUS

E. MARGEVICH, 36 kp., Chicago, Ill., apr. N 1-1000

J. KRIVICKAS, 50 kp., Binghamton, N. Y., apr. N 1-250

A. KRIVICKAS, 50 kp., Binghamton, N. Y., apr. N 1-250

Pataisymas klaidos reikale naujo nario

V. BAREVICIUS, 43 kp., So. Boston, Mass., apraуда turėjo buti tikslai \$500, o ne \$1000 M. J. VINIKAS, SLA sekretorius.

MUSŲ PROFESIONALAI IR BIZNIERIAI

Musų Advokatai

Adv. C. Voketaitis

50 Court Street
Brooklyn, N. Y.
Tel.: TRIangle 5-3622
sta.: #Vorgoren 8-778

Adv. K. P. Gugis

Chicago, Ill. Kamb. 1431-1434
Namuose: 5225 So. Halsted St.
Orfasa: 197 No. Dearborn St.
Veiksmas: 5 iki 6:30

Musų Biznieriai

A. J. KUPSTIS

SLA NARYS

Tel. So. Boston 9423

522 W. Broadway, South Boston, Mass.

Real Estate & Insurance
Specialist: žjant: Biznisai,
Gyvenimo Namais ir Patromai
Maudagis ir Grettas Patarnavimas

JOHN NAGHTEN & CO.

ESTABLISHED 1863, INSURANCE

1906 Insurance Exchange, Chicago, Illinois

Ar Jus Girdējote?



DEIMANTUS NAUDOJA WESTERN ELECTRIC COMPANY TELEFONO VIELŲ PADARYMUI. Vartinė viela yra traukiamas 120 mylių greitumu per valandą per paailvi mažėjančias deimantines sklytas iki atitinkamo plonumo. Apie 20,000 mylių ilgumo viela pertraukiama be panaujinto gliūtinio deimantų. Greitumas vielos traukime ypatingos reikšmės turi dabar, kuomet skubiai reikalingos vielos krašto apsigynimo reikalams.

24 OPERATING COMPANIES

A.T.&T. CO.

WESTERN ELECTRIC COMPANY

BELL SYSTEMA YRA KAIP MEDIS. Jo šakomis yra New York Telephone Co. ir 23 kitos sąjunginiai operuojančios kompanijos.

Kamienu yra American Telephone and Telegraph Co., kuri suderina Bell Systemos veikimą. Keturiomis šaknimis yra: 1. Bell Telephone Laboratories, užimancios tyrinėjimais tikslu patarnavima pagerinti ir išlaidas sumažinti. 2. Western Electric Co., kuri išdirba ir perka reikmenis operuojančioms kompanijoms, sutauptant pinigų joms ir publikai. 3. Ilięjų Linijų Dept., kuris sujungia visų kompanijų telefonų linijas viso krašto aptarnavimui. 4. Centralis A. T. & T. Stabas, kuris teikia patarimus visoms operuojančioms kompanijoms visose telefono operacijų srityse.

REIKALINGA 6,000 TONŲ PAPIEROS KIEKVIENAI LAIDAI TELEFONU SIEMAS KNYGOS. Taipgi reikalinga 74 tonai juodylio ir 34 tonai litių išleidimui 5,336,000 egzempliorių knygos, kurioje sužymėti New Yorko valstijos telefono abonantai. Knygomis pripildomi virš 1500 keturių tonų trokai. Tai didelės skaitlinės — tačiau jos susideda tik vienas tikslas: pagelbėti jums pasiekti telefonu bent ką, bent kur ir bent laiku.



NEW YORK TELEPHONE COMPANY